

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA SÁNG TÁC LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP

Thể loại: Truyện ngắn

Sinh viên thực hiện : Lê Thị Dung

Lớp : VV – K 10

NGƯỜI HƯỚNG DẪN : SƯƠNG NGUYỆT MINH

Hµ Núi - 2011

Lời cảm ơn!

Sau bốn năm rèn luyện học tập dưới mái nhà chung khoa Viết văn, tôi đã có một hành trang vững chắc để bước ra cuộc sống tương lai đầy khó khăn. Đầu tiên, tôi xin chân thành cảm ơn nhà văn Văn Giá - Trưởng khoa, cô giáo chủ nhiệm và ban chủ nhiệm khoa Sáng tác Lý luận Phê bình Văn học, Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội đã quan tâm, giúp đỡ, dìu dắt chúng tôi trong quá trình học tập và sáng tác. Tôi xin chân thành cảm ơn các nhà văn, nhà phê bình, các giáo sư đầu ngành, các giảng viên tham gia giảng dạy chúng tôi tại Khoa trong suốt bốn năm học qua.

Tôi đặc biệt cảm ơn Nhà văn Sương Nguyệt Minh - người hướng dẫn, đã giúp đỡ tôi hoàn thành các tác phẩm tốt nhất để bảo vệ khóa luận tốt nghiệp. Xin chân thành cảm ơn Hội đồng chấm điểm, và người phản biện đã nhiệt tình đọc bài khóa luận tốt nghiệp của tôi - một cây bút còn quá non trẻ trong nghề viết.

Tôi có một nền tảng vững chắc nhờ sự giúp đỡ tận tình của rất nhiều người và sự cố gắng nỗ lực của bản thân, sau này thành đạt hay không là do chính bản thân tôi. Cuộc sống đầy gian truân, tôi có thể theo nghề viết hoặc phải làm công việc khác thì tôi vẫn luôn khắc sâu tất cả sự giúp đỡ to lớn của thầy cô, bạn bè đã nâng bước cho tôi khi đang còn chập chững bước vào nghiệp văn.

Bài thuyết trình

Cuộc sống xung quanh chúng ta rất phong phú, cái tôi của mỗi người chúng ta đã góp phần làm nên điều đó. Nếu ai hỏi: tại sao chọn lựa nghề viết? tôi nói: nó chọn tôi. Đến với văn chương không vì tham vọng sẽ trở thành một nhà văn, đơn giản đó là một nhu cầu tự thân. Tôi viết những điều mình không thể nói, những gì trong lòng day dứt, suy tư. Sự thật thì cuộc sống không dễ dàng với nhiều người, đôi khi tôi viết về câu chuyện của người khác, nhưng có một phần con người tôi trong đó.

Cuộc sống có quá nhiều mối ràng buộc. Khi cố gắng tạo dựng hình ảnh của mình trong mắt mọi người, tôi càng giấu đi con người thực của mình. Tôi càng đơn độc... Tôi gửi vào những trang viết về con người thật, hoặc chỉ là tưởng tượng về một hoàn cảnh nào khác. Nhưng bất cứ một câu chuyện nào cũng vì bản thân tôi trước, dù câu chuyện tôi kể là về họ.

Những truyện ngắn trong tác phẩm tốt nghiệp của tôi hướng về đề tài cuộc sống gia đình, tình bạn, tình yêu. Tất cả đều hướng về một số phận hay một hoàn cảnh éo le. Tuy nhiên với ngòi bút còn quá non trẻ nên có thể số phận của những nhân vật trong bốn truyện ngắn: Ngách lút, Người thứ ba, Hạnh phúc chia đôi, Chết đói chưa được bút phá đến tột cùng của hoàn cảnh ngang trái để lấy đi nước mắt của độc giả khó tính. Nhưng tôi có lòng tin người đọc sẽ ủng hộ cho mình nếu họ hiểu được mình.

Vì vậy tôi xin tóm tắt lại những gì tôi muốn viết trong từng truyện:

Truyện ngắn “Ngách lút” là hoàn cảnh đôi vợ chồng trẻ, đối diện với cuộc sống vất vả người vợ có những tham vọng cháy bỏng về sự giàu sang mà có những sai lầm đáng tiếc. Nhưng vì tình yêu cao cả, bao dung của người chồng qua chi tiết xếp từng viên gạch ngăn nước để vợ mình lội nước khi có cơn mưa tới để xua đi những ước vọng xa vời đó. Cuối cùng cô nhận ra hạnh phúc thật sự là “tình yêu” chứ không phải “tiền bạc”.

Truyện ngắn “Người thứ ba” kể về tình yêu tay ba, nhưng không ai dành được hạnh phúc mong muốn dưới con mắt đứa con không cha. Đứa con ấy vừa hận cha, vừa khao khát có một người cha. Hậu quả là hai đứa con trai cùng cha khác mẹ bị đồng tính yêu nhau. Hoàn cảnh oan trái đó là do người lớn gây ra. Tôi muốn kêu gọi độc giả: hãy để những đứa trẻ phát triển giới tính bình thường khi có tình yêu của cả cha mẹ.

Truyện ngắn “Hạnh phúc chia đôi” cũng là một trong số nhiều hoàn cảnh éo le của những gia đình có vợ hoặc chồng đi xuất khẩu lao động.

Truyện ngắn “Chết đói” nhằm lên án tình thương giữa con người với con người không bằng sự ghen ghét đố kỵ lẫn nhau của hai người hàng xóm. Họ cung những con vật còn hơn ban phát tình thương cho một thằng bé ăn xin ngoài đường.

Hà Nội, ngày 24-5-2011.

Ngách Lụt

Hai người yêu nhau, họ đồng ý cưới nhau sau đó nửa năm, một lễ ăn hỏi một đám cưới chóng vánh trong hai ngày. Hoa là người con gái có chút nhan sắc trời phú hơn người, chỉ vì cảm động trước tình cảm chân thành của Lam, cô nhận lời yêu gần như thương hại. Hai nhà ở sát vách nhau. Họ đều sinh ra và lớn lên ở một vùng quê thanh bình giáp biển. Lam theo đuổi Hoa gần năm năm trời từ khi cô học phổ thông đến lúc cô ra trường với bằng Trung cấp sư phạm trên thành phố. Hoa là con người của tự lập, của nhiều tham vọng nhưng trình độ của cô chỉ có hạn. Nhà không nghèo cũng không có của dư dật gì, Hoa là con gái lớn, sau cô còn bốn em nữa, bố mẹ luôn cãi nhau mỗi khi túng thiếu. Cô luôn mơ ước một cuộc sống đầy đủ với chồng sau này. Cuộc sống bon chen ngoài xã hội khiến Hoa mệt mỏi với những tham vọng lớn hơn sức lực yếu đuối của mình. Cô chọn cho mình một bến đỗ bình yên. Rồi dần từ lòng thương hại Hoa đã yêu Lam thật, cô thấy lựa chọn của mình cũng không tệ như suy nghĩ ban đầu. Hoa đồng ý lấy Lam cũng vì gia đình cô quý con người hiền lành của anh, đó là động lực lớn nhất khóa lấp đi hoàn cảnh gia đình Lam. Cô biết trước một điều lấy chồng chỉ có hai bàn tay trắng, nhưng ít nhất mình sẽ hạnh phúc bằng tình yêu chân thành tinh khiết như pha lê của Lam. Một đám cưới hạnh phúc với sự vừa lòng của hai bên gia đình.

Lấy nhau chưa tròn một tháng, hai vợ chồng Lam phải dấn ra thành phố tìm việc làm với hi vọng có cuộc sống ổn định hơn. Thời buổi xin việc khó khăn với cái bằng Trung cấp sư phạm mới ra trường không thể kiếm cho cô một công việc nhàn hạ, cuộc sống gia đình đã làm Hoa thất vọng. Vợ chồng thuê một căn phòng trọ mười mét vuông nằm trong ngách sâu của thành phố, cái ngõ nhỏ đến nỗi có một người đi ngược lại thì họ phải chậm lại nhìn nhau như cùng thông cảm rồi mỗi người nghiêng một bên vai mà lách qua.

Hoa phụ gọi đầu cho một quán tóc cũng được coi là lớn, lương tháng cũng khá xứng đáng với công sức cô bỏ ra từ tám giờ sáng đến khi không còn khách thường thì khoảng mười giờ đêm. Chồng cô lại không được may như vậy, Lam tốt nghiệp trung cấp xây dựng đã hơn một năm, anh tìm việc gần một tuần mới kiếm được một công việc ổn định. Lam xếp gạch ở các công trường cho một công ty xây dựng tư nhân, ăn theo số lượng nên làm

hiều ăn nhiều. Công việc thường là đi theo xe tải xếp gạch lại để người ta kiểm đủ thì được, cứ một nghìn gạch anh được trả mười năm ngàn đồng. Tuần đầu tiên anh xếp được cả năm nghìn gạch, tiền cũng khá. Vất vả là vậy nhưng sau chín giờ tối hai vợ chồng lại gặp nhau trong căn trọ nhỏ hẹp, họ đều cảm thấy mình là người hạnh phúc nhất.

Hoa làm trong tiệm gội đầu, chưa quen với công việc nên những ngón tay cô bị trắng bệch ra rồi nhẵn lại vì liên tục ngâm trong nước. Khi quen dần với công việc cô ngày càng thạo nghề nên những khách đã được gội đầu một lần thì sẽ tiếp tục quay lại. Đôi khi, được khách bỏ riêng mấy chục vì làm tốt, hơn nữa Hoa luôn nói chuyện nên hiểu hoàn cảnh từng người đến quán, nhất là những thượng đế gội đầu là nam giới lại càng dễ gần. Hầu hết họ là những người giàu có, cô ước giá như vợ chồng mình nhiều tiền dù chỉ để mua một căn phòng mười mét vuông. Cảm giác có một căn nhà của riêng mình có lẽ cực kỳ dễ chịu và hạnh phúc biết bao. Ngày nào đi làm nhìn thấy túi tiền những người khách mà Hoa thấy tuyệt vọng, căn nhà vẫn mãi là ước mơ. Với công việc hiện tại của hai vợ chồng chỉ đủ ăn và dư dật không nhiều lắm, cô thấy bị phản bội bởi chính ước mơ của mình một cách ghê gớm. Đàn ông đến quán gội đầu đều nhìn Hoa thèm muốn, những lời tán tỉnh cùng ví tiền của họ làm cô thấy mình bị lung lạc dần. Thỉnh thoảng, nhận được một lời mời đi ăn tối hay đi uống cà phê cũng làm Hoa lưỡng lự, nhiều lần như vậy cô nhận lời. Họ cùng đến những quán ăn sang trọng, tặng những món quà đắt tiền làm cô cảm động. Hoa nhận ra sống trong tiền bạc và hưởng thụ chính là hạnh phúc, điều đó là kẻ thù đưa cô ra xa vòng tay của Lam hơn.

Ban đầu Hoa nghĩ tất cả những cuộc hẹn hò giản đơn không hề có lỗi với chồng bởi cô chỉ đi ăn và nhận những món quà vì tán tụng sắc đẹp. Tối nào cũng về trước chồng, đó là một cách che giấu những điều sai trái của một người vợ. Một người trong số tán tụng cô là Hải, Hoa biết không nhiều về anh ngoài cái tên để gọi và ví tiền toàn mệnh giá năm trăm ngàn đồng. Hải thường mời đi ăn, tặng cô những món quà đắt tiền. Tối nay người đàn ông đó đến quán không cắt tóc gội đầu như mọi khi mà chờ Hoa xong việc chỉ để mời ăn tối. Hải tựa lưng hơi ngả ra ghế nhìn Hoa bằng ánh mắt có lửa, trong ánh đèn điện sang trọng của quán ăn như phủ lên người cô thứ ánh sáng của sự giàu sang. Quan sát cách Hải ngồi vào ghế, cách anh ta cầm menu đưa cho cô “Em thích ăn gì thì gọi”. “Em không biết đâu, ăn gì cũng được”, cô đang bối rối, da mặt đỏ bừng lên đã tố cáo điều đó. Hoa nhìn sang bát hoa cạnh góc bàn để tránh chạm ánh mắt Hải, ánh mắt Hải làm cô sợ vì nó đầy lôi cuốn. Dù là ánh nhìn giả dối thì máu khắp cơ thể người đàn bà vẫn rần rật chảy lan tỏa xuống đốt cùng của sống lưng. Tay không biết để

đầu cho hết bối rối, để một tay lên bàn rồi hai tay nhưng hình như cô đang run nhẹ, vội rút tay để lên đùi mình. Không nhìn nhưng cảm nhận được Hải đang thiêu cháy cô. Là một người đàn ông đầy kinh nghiệm, anh ta tiếp tục nhìn cô và gọi đồ như đã thuộc danh sách món ăn nhà hàng này. Cách gấp thức ăn vào bát cô khiến người đàn bà thấy mình đang được chiều chuộng, cảm giác xao xuyến đang tăng dần. Hoa đang sống trong mê mẩn của những phút giây hạnh phúc bằng tiền với người đàn ông lấp đầy khát vọng của mình. Người vợ ấy quên mất mình có một người chồng đang chờ ở nhà cùng ăn bữa cơm đạm bạc với đậu phụ sốt cà chua, rau luộc. Những món ăn đó không ngon hơn thứ đặc sản baba hấp sấu, lẩu cá chình với một người bên cạnh vừa chăm chú, vừa đắm say vì sắc đẹp mặn mà ấy. Mãi sau này Hoa nhận ra rằng những món ăn sang trọng ấy không hề ngon hơn món cô ăn hàng ngày.

Hôm đó sinh nhật vợ, Lam vẫn đi làm như thường ngày. Anh định sẽ về sớm để tạo bất ngờ. Khi có một động lực thì con người sẽ làm việc tốt hơn bình thường, khuôn mặt anh hồ hởi, hai tay thành thực thay nhau đưa thoăn thoắt xếp những viên gạch thành những khối vuông nhỏ vững trãi, cao quá đầu người. Mồ hôi chảy ròng ròng thấm vào chiếc áo phông màu đen đã bạc màu. Phần gạch bám chặt vào da anh pha với sắc nắng chói chang tạo ra một màu đặc biệt gọi là màu lao động. Chập tối trời giông gió như sắp mưa, Lam sau một ngày cố gắng xếp được sáu nghìn gạch. Đêm tiền công mà mồ hôi nhễ nhãi. Mưa nửa cân sườn lơn về tự tay nấu chua ngọt, ý nghĩ vợ sẽ mỉm cười làm khuôn mặt anh rạng rỡ. Đạp xe nhanh hơn về nhà trọ, nhìn tất cả mọi người bằng ánh mắt thân thiện, anh chào tất cả người anh gặp bằng nụ cười. Căn phòng nhỏ chưa mở khóa, nụ cười của anh tắt hẳn. Căn phòng mười mét vuông lạnh lẽo tố cáo cho một dự cảm tội lỗi. Nấu cơm xong chờ rất lâu vợ chưa về, anh nóng ruột dắt xe đạp ra khỏi nhà trọ, lao đi trong mưa trắng xóa. Cái ngõ nhỏ đi vào xóm trọ đã bị lụt sâu, anh nghĩ Hoa không có áo mưa nên đợi ngót mưa với về, lụt thế này mai anh sẽ đưa vợ bằng xe đạp ra ngoài ngõ cao rồi mới đi làm. Đến nơi, cửa hàng đã đóng cửa, anh thực sự căng thẳng không hiểu Hoa đi đâu, tự trấn an mình chắc vợ đến xóm trọ người quen cùng quê, nhưng lòng anh vẫn trống rỗng. Lam không mặc áo mưa mà đi trong mưa. Không thể ngủ, mưa lộp bộp liên hồi lên mái tôn xóm trọ bên, anh lên cơn sốt. Trong cơn mê, vợ anh đang đi cùng người đàn ông khác ở cuối con đường mưa.

Nhìn thấy ngõ bị lụt, cô ngao ngán một lúc rồi nhìn xuống đôi dép hàng hiệu mới được tặng. Nó quá nhiều tiền làm Hoa không nỡ để như vậy lội nước vào nhà. Cúi xuống hơi nghiêng người sang phải cởi dép rồi chân chừ, nhìn ngó ra xung quanh xem có ai để ý tới mình không, có lẽ cô thấy

hơi xấu hổ về chuyện sách dếp của mình. Dù có ai nhìn thấy hành động đó thì họ cũng không rảnh hơi để nghĩ xem có nên chế nhạo người kia không, một ý nghĩ thật nực cười. Hoa kiễng chân và đi gần như bằng mười đầu ngón chân, ngực áp vào bờ tường như sợ dăng hiến lỗi làm để chân bị ngập ít hơn. Trong lúc đi qua chỗ ngõ ngập nước cô luôn cầu mong không có một cái xe máy nào của xóm trọ bên cạnh đi ra. Nếu có thì họ chẳng có cơ hội đi chậm lại để nhìn cô có bị nước tát vào hay không. Mặt cô sẽ nhăn nhó trông có vẻ khó nhìn rồi lằm bằm chửi thề cái gì đó. Thở phào nhẹ nhõm khi đã đi qua ngõ đầy nước ngập hẳn để đi vào nhà trọ mà không có một chiếc xe nào lao ra. Giờ điều khiến Hoa nghĩ nát óc là một lí do hợp lý nhất với chồng cho việc đi qua đêm, bịa chuyện không đơn giản chút nào, nhưng chẳng lẽ lại thú thật tất cả, trừ khi cô bị điên. Nhưng khi bước vào căn phòng mười mét vuông thì mọi điều giải thích trong đầu Hoa tan biến như mây khói. Lam sốt cao đang nằm rên trên giường, trên mâm đầy những thức ăn còn nguyên đặt trên thùng mì tôm mà mỗi sáng hai vợ chồng ăn để cùng đi làm. Vút đôi dép xuống góc cửa rồi lao vào cạnh giường sờ trán chồng “anh sốt cao quá”, cô lúng túng vội lấy khăn mặt làm ướt rồi đắp vào trán chồng. Lam mở mắt nhìn vợ nói một cách khó nhọc như có gì nghẹn trong cổ họng “anh nhìn thấy em ở cuối con đường...”. Đưa tay nắm lấy tay Hoa “anh đợi em về ăn cơm...”. Chồng cô ho nhẹ mấy cái rồi khép dần đôi mắt nặng trĩu nhắm nghiền. Hoa khóc, nước mắt chảy ra nhưng không có âm thanh nào bật ra trong vòm họng, chỉ còn hơi thở nặng nề đều đều của người chồng và tiếng sột sột đang ghìm xuống như có không để người bên cạnh biết.

Từ đó Hoa thích lội nước dưới mưa, ngách nhỏ vào phòng trọ của hai vợ chồng mỗi khi mưa lớn lại ngập sâu hơn mắt cá chân dù ban bệ của phùng đó hợp lên hợp xuống để bàn về cách khắc phục tình trạng lụt lội ấy. Nhiều phương án được đưa ra thật khoa học nhưng đâu vẫn vào đấy mỗi khi mưa lớn. Họ cho đó là tình trạng chung của ngõ ngách thành phố. Công thì tắc. Mưa là lụt. Sông chảy qua thành phố kè rồi tô vẽ chán cũng bốc mùi tanh đen ngòm. Ngách nhỏ nơi vợ chồng Hoa trọ cũng không ngoại trừ. Lam lại thấy vui trong lòng vì sự lụt lội ấy mang lại niềm vui cho vợ anh.

Sau đêm ấy, người đàn ông tên Hải không quay lại quán gội đầu của Hoa làm nữa, chỉ mình cô rõ nguyên nhân. Cũng từ đó, Hoa thường lội nước bằng chân trần ở đoạn ngách lụt. Cô thích để những hạt mưa xối sả làm rát mặt, rồi cảm giác nước theo từng sợi tóc đen mun rơi xuống bờ vai, rồi lăn xuống ngực lẫn vào trong áo. Hoa chang mưa như thế hàng giờ như để trôi đi hết những gì đang che đậy trong ý nghĩ. Tâm hồn dễ vỡ, những ước vọng mà cô hồi tiếc cũng chảy xuống cống ngầm như những giọt mưa. Đôi chân trần được tự do khua khoáng trong nước lạnh, máu ở hai bàn chân

tan ra hòa vào nước đã không còn cảm giác nữa. Da chân bọt ra rồi co cúm lại như vừa bị giãn ra cực độ rồi lại săn vào vội vàng. Sau mỗi trận mưa tim cô dần tan đi những cục tham vọng nóng hổi. Quay về với ngọt ngào của chính mình và giam mơ ước ở một góc khuất nào đó xa xôi nhất.

Hình như ngách càng ngày càng lút sâu hơn thì phải, có lần lên gần đầu gối. Cô nghĩ chắc công lâu ngày không được thông tắc nên không kịp thoát nước nhanh mỗi khi mưa. Nhưng Lam là người hiểu nhất về nguyên nhân ngập úng ấy. Một cơn mưa, hai cơn mưa, ba cơn mưa...vào một chiều mưa to Hoa nghỉ làm. Chìm vào cơn mưa như một công việc cần mẫn của những con cá cần hít thở ô xi trong nước. Ngược nhìn lên những căn nhà trong ngách, tim Hoa như chảy nhựa vì một khuôn mặt quen thuộc đang nhìn cô ở tầng năm của căn nhà đầu ngách. Không thể nhầm lẫn được, người đàn ông đã ôm trọn những đề mê khát vọng của cô vào đêm mưa ấy. Hoa không hận người đàn ông đó mà hận chính mình. Vợ Lam đã trở thành kẻ tội lỗi với chồng. Một phút sai lầm không bao giờ tha thứ được, nhưng ước vọng của con người một khi đã trỗi dậy thì dập tắt nó là điều khó. Một người đã cai nghiện nhìn thấy thuốc phiện thì cơn thèm lại trở lại. Hải nhìn cô nhưng chẳng có chút ngạc nhiên nào, ánh nhìn của anh ta lạnh lùng đến tột tệ. Đó là ánh mắt khinh rẻ như nhìn một vật giẻ rách. Chính cô là kẻ nhục nhã ê trề, nhận ra mình là một miếng mỡ tự đặt lên râu mèo.

Hoa đã kim hãm mình mỗi khi có cơn mưa đến. Giam mình bên chồng bằng khoảng cách của một, hai, ba, bốn cơn mưa nữa. Nhưng rồi cô lại bước vào những cơn mưa để thỏa mãn ước vọng riêng như một niềm hạnh phúc. Vào một ngày Hoa không thể biết cơn tim mình thuộc về chồng hay thuộc về những cơn mưa, người vợ đã ký sẵn vào tờ đơn ly dị đợi chồng đi làm về. Cơn mưa ập đến làm Hoa phấn khích hơn. Hạnh phúc với cô giờ là được tự do, quả quyết rằng đó không phải là một sai lầm trong đời. Yêu cơn mưa như yêu chính những ước vọng của mình. Hoa không nhìn thấy Hải khi nhìn lên tầng năm của căn nhà đầu ngách nữa. Nhìn xuống mặt đường dưới chân đầy nước, rồi nhìn theo dòng chảy phía trước, mắt cô bắt gặp khuôn mặt người tình ở đầu ngách. Máu không tan ra, không chảy ràn rạt mà vón cục. Đau đớn! Đau với những khát vọng không tưởng của chính mình. Hoa vừa quyết định điều đó thì lại sợ ngay chính nó. Không còn hứng thú với cơn mưa. Cô vội chạy nhanh vào trong căn phòng trọ mười mét vuông ngồi phịch xuống sàn rồi lằm bằm một mình:“ Anh về đi, em không... sai lầm!”.

Những thay đổi của vợ, Lam biết. Hoa mặc diện hơn, dạo này còn trang điểm trước khi đi làm, lại hay làm về muộn hơn bình thường. Những khác thường đó đều được vợ giải thích một cách hợp lý. Lam vẫn xếp gạch

ở công trường. Anh không nói lời nào nhưng lòng anh luôn bất an vì sự thay đổi nhanh chóng của Hoa.

Hôm nay Hoa lại về muộn, cô không cởi dép xách trên tay lội nước thích thú như mọi khi nữa. Trời tối, ánh đèn duy nhất trên cột điện giữa ngách lờ mờ không đủ để nhìn rõ cái gì nếu cách xa mười năm mét. Hoa để cả dép nhún chân đi vào sát tường ngách, cô thù hằn với cái ngách lệt. Cô cần cái gì đó thoáng rộng hơn cái ngách bẩn thỉu nhỏ bé này. Mưa vẫn rả rích. Một tay cầm chiếc ô tay kia cầm tờ đơn ly dị đã đóng dấu mà Hoa đã chi một khoản đáng kể để làm cho nó hợp pháp. Không thể đi sát tường một cách cân bằng mà không dựa một tay vào đó, Hoa nhét vội tờ đơn ly dị vào chiếc túi đang đeo ở vai. Cô quyết định bước theo dòng chảy đến cuối ngách một lần để tìm nguyên nhân. Phát hiện ra một người đàn ông trùm kín áo mưa đang xếp những hàng gạch cản nước chảy xuống cống. Miệt mài xếp những viên gạch như đó là công việc anh ta cần làm, gần xếp xong viên gạch cuối cùng thì giật thót mình. Hai con mắt cô như tụ máu, găm lên:

- Diên à?

Anh chưa kịp nhìn lên thì Hoa kịp nhận ra cái dáng quen thuộc ấy là ai. Cô sững người. Hai người cùng im lặng để cho tiếng mưa lấn át họ. Viên gạch cuối cùng không kịp đặt lên để cho dòng nước có cơ hội lách qua chỗ hở chảy xuống cống. Chiếc ô trong tay Hoa không còn che mưa, tờ đơn ly dị nhét vội chưa kịp nằm gọn trong túi đeo vai rơi xuống ướt nhũn. Nó bị cuốn theo dòng nước xuống cống thoát nước của thành phố. Ngách đã không bị lệt từ lâu, nhưng vợ anh không biết. Người chồng không muốn cô mất đi cái hạnh phúc riêng là khua đôi chân trần trong nước. Anh cần mãi xếp gạch ngăn dòng nước mỗi khi cơn mưa ập đến. Hoa khóc!... Cô đã nhầm lẫn. Lam chính là hạnh phúc duy nhất...

Người thứ ba

Sinh ra không được vòng tay cha bao bọc, trong trí nhớ của tôi chỉ có một từ “mẹ”. Khi mẹ có mang đang là sinh viên năm cuối trường Đại học Luật, nên phải thôi học vì người nhất định bảo vệ đứa con chưa ra đời. Ông bà ngoại từ. Mẹ đã chấp nhận từ bỏ tất cả để nuôi tôi khôn lớn. Trong trái tim tôi không có tình yêu với người cha mà chỉ toàn hận thù. Ông ấy đã bỏ hai mẹ con. Nhưng khi nhìn thấy mẹ khóc tôi nghĩ mình sẽ tha thứ nếu “cha” trở về. Không thể cảm nhận được nỗi đau của mẹ, thay vào đó tôi lao vào vòng tay để an ủi “Mẹ có con. Con sẽ chăm sóc mẹ mà”. Mẹ lại ôm chặt tôi vào lòng để kìm chế nỗi đau.

Mẹ có hai người bạn thân là bác Phúc và bác Dũng trước đây làm cùng trong một công ty xây dựng. Bác Dũng là người cùng quê, còn bác Phúc thì quen mẹ sau đó. Bác Phúc lập gia đình có một đứa con trai bằng tuổi tôi tên Đức. Sau khi sinh anh thì vợ bác Phúc mất máu quá nhiều đã qua đời. Anh Đức học cùng lớp với tôi nên hai đứa rất thân thiết.

Bác Dũng thì đã hơn ba mươi tuổi rồi vẫn chưa lập gia đình. Bố mẹ luôn ép lấy vợ nhưng bác ấy cũng thật cố chấp. Có lần tôi hỏi thì bác bảo “vì mẹ cháu chưa lấy chồng”, rồi nhìn thẳng vào mẹ. Bối rối nhìn sang chỗ khác để tránh ánh nhìn đó, rồi cầm cốc đứng lên rót thêm nước, mẹ im lặng. Tất cả điều đó làm nhen nhóm trong lòng tôi một nghi ngờ. Có lẽ tôi sẽ mất mẹ. Hai mẹ con thường tới công trường xây dựng nơi bác Dũng làm việc. Bác yêu mẹ, tôi biết. Và không thích tới đó. Đã có lần nghịch cát ở ngoài chạy vào thấy mẹ đang khóc trong vòng tay bác, điều đó làm tôi tổn thương. Sẽ một ngày không xa mẹ không còn là của riêng tôi.

Tôi thích tới nhà bác Phúc để được chơi với anh Đức. Mẹ không cho hai đứa chơi với nhau, cũng không muốn đến nhà bác. Không hiểu mẹ đang nghĩ gì. Bác rất tốt với hai mẹ con, luôn mua rất nhiều quà. Mẹ cấm con nhận quà của bác, thật vô lý nhưng tôi không để tâm, chắc mẹ có điều khó nói. Hai đứa trẻ muốn gặp nhau thì tới lớp hoặc hẹn gặp nhau bên ngoài. Chắc vì sự ngăn cấm đó mà tình bạn của hai đứa càng khăng khít. Thiếu bàn tay chăm sóc của người mẹ từ nhỏ, có lẽ vì thế anh Đức ốm suốt, người mảnh khảnh, có khuôn mặt nho nhã, giọng nói mềm và nhẹ. Sống mũi thẳng, đôi mắt hình như bao giờ cũng có điều muốn nói. Mái tóc đen và

mượt, hai hàng chân mày rậm, đôi môi màu son nhẹ, hàm răng trắng đều, bàn tay có những ngón thon dài, ngón cổ cao, cằm chẻ gọn, hai má lúm đồng tiền dễ nhìn. Nước da trắng mịn. Mỗi lần nghĩ đến anh, lại thấy anh có quá nhiều nét nữ tính. Tôi trở thành người bảo vệ mỗi khi anh bị bắt nạt. Hai đứa tôi thân đến nỗi không rời nhau nửa bước, có những chuyện thú vị kể cho nhau nghe. Nhất là khi có cô gái nào viết thư để gắm bàn cho tôi thì anh cũng được đọc chung.

Tôi giấu mẹ việc chơi rất thân với anh Đức. Nhưng khi hai đứa chuẩn bị vào cấp ba, mẹ muốn đưa tôi về quê. Mười bảy năm rồi ông bà ngoại đã tha thứ cho mẹ. Nhưng tôi không nỡ xa mẹ, xa anh Đức. Tôi muốn chăm sóc mẹ, bảo vệ anh Đức. Trong lòng tôi có cảm giác như đang mất đi cái gì vô giá mà khó nhận biết được. Nhiều đêm tự giam mình trong bóng tối, tôi bắt đầu nhận ra mình rất cô độc vì thiếu vắng anh. Hai ngày nữa tôi phải về quê sống cùng ông bà ngoại. Sắp phải xa Hà Nội đó là quyết định rất khó khăn đối với tôi. Lang thang khắp con đường của Hà Nội để tìm lại những kỷ niệm. Mưa. Mưa Hà Nội cũng dịu dàng, từng hạt mưa tan ra khi chạm vào da thịt. Một cảm giác dễ chịu xâm chiếm khắp cơ thể tôi. Suốt đêm mẹ đã rất lo lắng. Không bận tâm mẹ đã lo lắng cho tôi thế nào. Tôi ghét mẹ. Tình yêu của mẹ đã dành cho bác Dũng. Tâm trí tôi lúc này chỉ còn lại hình ảnh nụ cười đầy nữ tính của anh Đức.

Sáng mai phải ra bến xe về quê, tối hẹn anh Đức đi chơi. Chúng tôi cứ ngồi im lặng bên nhau.

- Có đói bụng không? - Anh Đức hỏi tôi.
- Không đói lắm. - Tôi vẫn ngồi lặng im, đó là cách lẩn tránh ánh nhìn của anh.
- Để anh mua kem cho em ăn. - Anh nắm nhẹ vào vai tôi. Máu trong tim tôi lan tỏa khắp cơ thể rồi nóng bừng trên da thịt, cảm giác xao xuyến đầy phấn khích như một luồng xung điện chạy dọc cột sống xuống đáy thắt lưng.
- Không cần đâu. - Trong giọng nói của tôi có điều mâu thuẫn. Tôi rất muốn nhận sự quan tâm lúc này. Anh chạy đi một lát rồi quay lại với một túi rất nhiều kem, miệng cười nheo làm tôi không thể từ chối điều gì nếu anh yêu cầu.
- Ăn đi!

Anh xé hộp, đưa cho tôi một que kem. Không muốn xa anh nhưng không có nhiều lựa chọn. Cảm giác buồn dù sao cũng không tránh được. Tôi không thể làm sai lời mẹ. Hai đứa thường ăn kem mỗi khi đi chơi nhưng giờ kem cũng không thấy ngon nữa, chỉ thấy lưỡi cứng. Khó khăn lắm mới nói với anh “Mai em về quê”. Anh khóc. Đây không phải là lần đầu tiên nhìn thấy anh thế. Anh thường xuyên khóc khi buồn, hay bị bọn trẻ bắt nạt. Mỗi lần anh yếu đuối là lòng tôi dậy lên tình cảm khó tả. Lần đầu tiên tôi choàng tay ra ôm chặt anh vào lòng, cảm nhận được trái tim đang nức nở. Ôm chặt anh hơn. Tim hai đứa đập dồn dập như hòa vào bản năng yêu thương và chiếm hữu. Anh không khóc nữa ôm rít lấy vai tôi rồi bất ngờ anh hôn vào môi. Không đẩy anh ra mà đáp trả, đó là một cảm xúc tôi chưa từng có trong đời, bờ môi run run ấm nóng, sự ngọt ngào đến lạ lùng. Chúng tôi đã vượt xa ranh giới của hai người bạn. Không! Không! Có lẽ nào... đây là tình yêu.

Tôi về quê ở, ông bà ngoại rất thương tôi. Từ ngày về có cô bé Chanh bên hàng xóm nhỏ hơn tuổi thường sang rủ tôi đi chơi. Tôi dần quên anh Đức. Đã hơn hai tháng rồi, mẹ chưa về thăm. Dần quen với cuộc sống cùng ông bà ngoại, quen đi rong chơi cùng Chanh mỗi khi được nghỉ học. Nhỏ có nước da bánh mật, hay gọi tôi công tử bột. Đi bắt cua nhưng tôi ở trên bờ xách giỏ, còn Chanh mò dưới. Chiều mát hai đứa gọi nhau đi chăn bò, cô bé chạy trong ánh nắng lừa đàn bò để “công tử” ngồi dưới bụi cây. Tôi có những buổi chiều quê thú vị đó. Những hôm trời có gió hai đứa cùng chạy thả diều trên triền đê. Chanh làm tất cả không cho tôi động gì. Duy nhất khi bị bọn trẻ chăn bò bắt nạt thì tôi đứng ra bảo vệ cô bé. Tôi bảo “anh là công tử bảo vệ công chúa cá xấu”. Chanh giận tôi mấy ngày liền không sang tìm tôi.

Có điện của bác Phúc nói anh Đức bị tai nạn, muốn gặp tôi. Trong lòng luôn lo lắng về một điều không lành, vội bắt chuyến xe sáng sớm ra Hà Nội, đến nỗi không kịp từ biệt cô bé Chanh. Thời gian trôi, tôi đã tạm quên nhiều kỷ niệm, giờ đây chỉ cầu mong cho anh bình an. Tự hỏi tại sao anh không trả lời thư? Rồi tự trách mình đã quá vô tâm. Trong lòng tôi không muốn bất cứ người đàn ông nào cướp đi mẹ, kể cả người cha chưa một lần biết mặt. Nhưng tôi đã dành cho anh Đức thứ “tình cảm” đàn ông. Sự yếu đuối cần được che chở. Chẳng lẽ những rung động xao xuyến tối hôm đó là sự thương hại của anh? Tôi có lỗi! Hay tôi đã nhầm lẫn. Mẹ đã đau khổ vì

người đàn ông kia, là con trai tôi phải đem lại hạnh phúc cho mẹ suốt cuộc đời. Tôi không cho phép mình nghĩ tới một thứ tình cảm khác, kể cả với anh Đức.

Vừa xuống xe đã nhìn thấy mẹ đứng chờ. Tôi chạy tới nhưng mẹ không ôm tôi.

- Mẹ! Xa con mẹ ỏn chứ?
- Mẹ khỏe. - Câu trả lời lạnh lùng khiến tim tôi buốt lạnh.

Mắt mẹ lảng tránh cái nhìn của tôi. Hình ảnh người đàn ông khác lần chiếm khuôn mặt con, lòng tôi quặn thắt, tình yêu người con với mẹ không thể cứu vãn được sự thực. Hai mẹ con vào thẳng bệnh viện anh Đức nằm. Tôi ở đây nhưng anh Đức vẫn hôn mê. Mẹ nói con bác Phúc đã trong tình trạng này ba ngày, Đức bị xe ô tô mất lái tông mạnh bị tụ máu não trên và gáy. Cầm tay anh nắm thật chặt bật ra tiếng nước nở. Linh cảm sẽ mất anh chứ chưa bao giờ như vậy vì tôi không cho phép mình là người đàn ông yếu đuối bên mẹ. Xin mẹ ở lại bên anh Đức. Nửa đêm, ngủ thiếp đi, bất ngờ tay tôi bị nắm chặt, giật mình tỉnh dậy, vừa ngạc nhiên vừa quá đỗi vui mừng. Anh đang nhìn tôi âu yếm.

- Anh tỉnh rồi, tốt quá!

Tôi mừng rỡ gọi bác Phúc đang ngoài hàng lang. Anh nắm tay tôi, nước mắt túa ra. Anh không nói được. Bác Phúc lập cập chạy vào, gương mặt hốc hác mỉm cười lao tới ôm chầm lấy con. Tôi rơi nước mắt, giá mình cũng có một người cha. Anh tắc thở ngay sau đó. Người cha quá đau lòng, nước mắt nghẹn tức trong cổ họng. Tim quặn thắt, cảm giác đau khổ tột cùng lần chiếm, không thể nhầm lẫn, tôi đã “yêu” anh ấy. Anh Đức mất. Bác suy sụp hẳn. Mẹ lại bảo tôi đến nhà bác chơi nhiều hơn, không hiểu nổi. Chẳng lẽ con không còn quan trọng với mẹ vì người bạn đó. Không thể nào? Những gì tôi biết là mẹ rất ghét bác. Mẹ đã thay đổi nhanh chóng. Tôi không nhận ra.

Lui tới nhà bác Phúc như lời mẹ. Và cũng để khẳng định một điều quan trọng trong lòng tôi đang nghĩ. Ý nghĩ trái tim mẹ đã thuộc về người khác không thể chịu đựng. Tôi không về nhà. Mẹ vẫn không gọi dù đã rất khuya. Mẹ không quan tâm. Tôi gào khóc gọi mẹ, chẳng ai đáp lại tôi cả. Tôi đã mất đi tình yêu của mẹ, mất anh Đức, hạnh phúc không còn. Bác Dũng gọi

tôi. Tôi ghét mẹ, tôi ghét những người đàn ông bên mẹ, mẹ thuộc về riêng mình tôi.

Hai mươi cuộc gọi nhớ....

Có tin nhắn của bác Dũng: “ Mẹ con rất yêu con. Mẹ không muốn bắt cứ người nào cướp đi đứa con trai. Nếu con muốn biết ai là cha ruột. Bác sẽ cho con biết sự thật”.

Tôi gặp bác Dũng.

- Ngày gặp mẹ con, bác đã yêu cô ấy từ cái nhìn đầu tiên. Nhưng cô ấy gặp Phúc. Hai người họ yêu nhau tha thiết. Bác không thể dành được trái tim của mẹ con, kể cả khi Phúc đã lập gia đình.

- Ai là cha con? - Tôi gay gắt.

- Bố mẹ Phúc đã sắp đặt cuộc hôn nhân khác, khi biết cô ấy mang thai con. Mẹ Phúc gặp mẹ con, bắt bỏ cái thai. Cô ấy kiên quyết giữ lại con. Mẹ Phúc buộc cô ấy nhận cái thai là của người khác trước mặt Phúc. Phúc rất đau khổ và chấp nhận cuộc hôn nhân sắp đặt.

- Con không tin! - Tôi choáng váng không tin nổi vào những gì mình đang nghe.

- Cô ấy có lòng tự trọng quá lớn. Bác Dũng ngược nhìn lên như để dốc cho nước mắt không chảy ra.

- Ông ấy không biết. - Tôi hỏi nghi ngờ.

- Không. Bác nhìn thẳng vào mắt tôi như đọc được suy nghĩ đó.

Tôi đã hận cha từng ấy năm. Nhưng lỗi lầm này không thuộc về bất cứ ai, kể cả mẹ tôi. Năm nay tôi mười bảy tuổi, tôi đã có cha...

Hạnh Phúc Chia Đôi

Mẹ đột ngột trở về với cái lưng cong cong đẩy cái bụng đã lùm lùm về phía trước. Cả xóm xôn xao. Cả nhà bối rối.

Thật khó nhìn nhau khi trong nhà những hai người đàn bà mà chỉ có một thằng đàn ông. Hai đứa trẻ con ái ngại ra mặt mỗi khi phải lén lút nhìn cái bụng của mẹ. Lúc mẹ đi đứa lớn chưa cao bằng gấu áo người lớn, đứa nhỏ mới biết đứng. Bây giờ cả hai anh em đều đã biết đi xe đạp thay lần chở nhau đi học.

Thằng bố không nói câu nào, lừ lừ sang bên nhà ông nội, nằm ngủ một mạch từ trưa đến chiều, chắc là đến sáng hôm sau luôn. Cô Bình cũng không nói gì, chỉ thấy mắt đỏ hoe, sưng như hai hạt đào, mãi sẩm tối mới gọi hai đứa nhỏ giúp lửa bắt con gà làm thịt đãi khách.

Mẹ đau bụng nằm rên tự nhiên trong buồng, cái buồng từ trước vốn là của mẹ, mang bầu thằng lớn, thằng bé đều ở cái buồng này, cái buồng vẫn thế, có điều nó được trát thêm một lớp vữa mỏng vào vách tre đan hình mắt cáo. Không hỏi nhưng cũng đoán được đó là nhờ tiền mẹ gửi từ nước ngoài về mà có thêm lớp vữa trát vừa quê vừa vụng ấy. Ngày trước lúc mẹ chưa đi xuất khẩu lao động cái nhà này còn tuyềnh toàng lăm. Đôi vợ chồng trẻ chẳng có nghề nghiệp gì, sinh được thằng lớn năm năm thì sinh thằng bé, thằng bé chưa biết đi thì mẹ đăng ký vay nợ để đi xuất khẩu lao động ở nước ngoài, vừa mới gửi hồ sơ với ảnh sang bên đó được một tháng, bên kia báo về gọi đi luôn. Thế mà cũng được sáu năm rồi.

Nằm bên nhà ông nội nhưng hấn cũng không thể ngủ nổi. Vẫn vợ suy nghĩ. Vợ đi được hơn một năm gửi về cho hấn ba mươi triệu, vừa đủ trả nợ ngân hàng số tiền vay để đi. Năm thứ hai gửi về năm triệu hấn mang gá bạc thua cả. Lần thứ ba ra ngân hàng nhận được mười triệu, hấn tiêu một nửa, còn một nửa nhờ ông bà nội giữ hộ. Sau lần ấy hấn không được thêm một đồng nào của vợ nữa, từ đó tin tức về vợ cũng bất âm tín. Một ngày hấn choáng váng khi nhận được một tờ giấy mời ra nhận mặt người thân. Trên màn hình người ta chỉ người đàn bà tiều tụy gờm cánh tay yếu ớt lên vầy, hấn chưa kịp nhận ra ai thì đã bị những người khác chen lên xô người đàn bà đó sang phía sau, mất hút. Người ta yêu cầu hấn làm thủ tục bảo lãnh cho vợ về. Tất nhiên là hấn không làm vì không đủ khả năng ấy. Trong lòng hấn ngày đêm cầu khẩn, mong vợ về, càng mong hấn càng trở nên tuyệt vọng, rồi hấn mơ hồ nghĩ rằng vợ đã chết, hấn mong vợ đã chết thật, còn hơn phải khổ cực một thân nơi xứ người. Lo lắng lớn dần thành nỗi ám ảnh khiến hấn khiếp đảm. Hấn thường xuyên bị giật mình ngay cả khi không ngủ, vật vờ như bị đại, bỏ mặc hai đứa con.

Ông nội hai đứa trẻ bỗng bị bực chỉ vết mổ da dày cũ nên nằm viện. Tất nhiên là hẳn được dịp ở luôn trong bệnh viện cùng ông. Là con út được nuông chiều từ nhỏ nên ở bên ông lúc này hẳn thấy cảm giác được che chở và an toàn hơn cả.

Phòng bệnh bên cạnh có một ông cụ cũng tầm tuổi thân sinh của hẳn, nằm viện vì mắc bệnh gan giai đoạn di căn. Mỗi khi bác sĩ vào khám xong đều giấu cái lắc đầu nhẹ nhẹ mà chỉ những người xung quanh mới nhìn thấy được. Nhà ông cụ này tiếng là giàu có nên thuê hẳn một buồng riêng, thuê luôn người ở đó chăm sóc. Các con ông đều làm công chức, họa huân mới thấy mặt họ. Bà vợ một ngày đến hai lần vào buổi sáng và gần tối, bà thường xuyên mang ủng, đeo găng tay cao su, khẩu trang bịt kín mặt, lúc nào cũng đứng cách giường ông nằm khoảng một mét, xong cái thủ tục thường nhật là dặn chồng phải cố gắng ăn nhiều vào, rồi kéo vợ cô gái thuê để chăm sóc riêng cho ông ra ngoài, dặn dò tỉ mỉ mới về. Cô gái được thuê để chăm sóc cho ông cụ tên là Bình, hai mươi tư tuổi, cô không nói quê mình ở đâu, lang bạt làm thuê ở Hà Nội rồi trôi dạt về đây. Cô thường đi bán hàng bung khắp thị xã, thỉnh thoảng có ai gọi đi phụ đánh vữa xây cũng đi. Đúng hôm đến bán ở bệnh viện có một ông cụ bệnh nặng mới chuyển đến. Cụ mắc sơ gan giai đoạn di căn cả nhà không ai dám gần nên cần thuê một người chăm sóc, cô nhận lời ngay, mang theo luôn cả rá hàng bung của mình vào bán rẻ cho các bệnh nhân nghèo, công việc đó khiến cô thấy vui. Người lấy hàng và nợ nhiều nhất là Công, hẳn đốt thuốc lá liên tục. Hai người nói chuyện cùng nhau một lần là quen hẳn. Sau đó thân mật hơn.

Có lần hai người lén nghe trộm được anh con cả của ông cụ bệnh gan than thở với ai đó qua điện thoại “Chưa! Vẫn chưa đi! Không biết còn ăn vạ đến khi nào nữa!”. Mà phải công nhận ông cụ sống dai thật! Mấy lần ông thở kéo vào như không bao giờ thở tiếp nữa, nhưng lúc tưởng chết thật thì ông lại thở hắt ra một cái khiến người nào cũng phát bực mình theo.

Bà vợ ông cụ giờ một ngày chỉ đến một lần hoặc vào buổi sáng hoặc vào buổi tối, có ngày chắc quên nên không đến.

Cô Bình là người mong ông cụ đừng sớm chết. Không biết bệnh sẽ lây sang mình lúc nào nhưng chăm sóc ông cụ không vất vả mấy mà lại được trả công cao hơn hẳn công việc trước. Người thứ hai mong ông cụ đừng sớm chết là Công, hẳn cũng không lý giải nổi tại sao lại mong như thế.

Nhưng ông cụ vẫn chết, vào lúc nửa đêm, Bình nghe tiếng ông rên khe khẽ và tiếng sột soạt đập chăn, cứ ngỡ là ông trở mình, sáng hôm sau mới biết là ông cụ đã chết, cái bụng tối hôm qua còn trướng phình, hôm nay lép kẹp, da vàng như bôi nghệ. Người ta không đem ông cụ về nhà mà đưa ra nhà tang làm lễ, khách khứa đến đông như hội. Bình và Công cũng đến, cả hai đều khóc.

Hôm ông cụ nhà Công xuất viện, con cháu kéo ra đón, ông cụ bảo đón luôn Bình về cho hẳn, đúng hơn là cho hai đứa con của hẳn. Hai đứa trẻ lém lỉnh

bốc đất ném cô túi bụi, sau chúng quen dần, nhưng nhất định không chịu gọi mẹ hay dì như người lớn dạy mà chỉ gọi là cô Bình.

Cô Bình giỏi như đàn ông, chắc chắn là giỏi hơn bố! Tự mua đồ về trát lên tường, hai đứa trẻ thấy vui nên cũng nhào vào làm theo, hấn cũng lao vào làm, một tuần thì xong, những vết vữa nham nhở, vụng về...

Hai đứa trẻ thương cô Bình nhất. Mỗi lần hấn nghĩ đến vợ cũ y rằng sẽ kiếm cớ cho cô ăn ít nhất một cái bạt tai. Cô không khóc, chỉ ôm chặt đứa nhỏ vào lòng và lau nước mắt cho nó.

Mẹ đẹp hơn cô Bình, nhưng chúng thích người xấu hơn! Hai đứa trẻ to nhỏ thì thầm ở góc nhà rồi quyết định như thế. Chúng lân la đến chỗ cô Bình, xúm vào giúp cô nhặt những sợi lông còn sót lại trên thân con gà. Người đàn bà im lặng, hai đứa trẻ im lặng. Chỉ có tiếng thở khò khè qua mũi của thằng em phát ra. Lâu lâu thằng anh không chịu nổi cái tiết quất. “Mày không im được à?”

Trong buồng, mẹ nín thở nghe ngóng xem bên ngoài có nói gì về mình không. Tuyệt nhiên không nghe được gì, nhưng rõ là cái không khí đang diễn ra đã nói lên tất cả.

Bố vẫn ngủ bên nhà nội chưa về. Mẹ nói đầy bụng không muốn ăn. Cô Bình lấy tim và gan của gà nấu cháo cho mẹ. Hai thằng bé bữa nay được ăn no nê thịt gà.

Sáng hôm sau thằng bố về. Nhà cửa vắng tanh. Hai đứa trẻ đã đi học từ sáng sớm. Vợ cũ đã đi. Trong buồng cũng không còn sót lại một bộ đồ nào của Bình. Trên bếp, nồi thịt gà nấu đêm qua nguội ngắt...

Truyện ngắn:

Chết đói

Vào đêm rét mướt tháng mười hai, một hài nhi đỏ hỏn bị bỏ trong cái làn nhựa trên người chỉ quấn cái áo len mỏng, bên bãi rác ngoài chợ. Một bà ăn mày phát hiện khi tiếng khóc trẻ thơ ré lên. Bà già xách cái làn về túp lều lụp xụp thì người nó đã tím tái vì lạnh.

Nó lớn lên bằng “tình thương” bà già xin được ngoài chợ, có bữa chả được gì, tiếng khóc âm ỉ không thành của đứa trẻ không đủ sức thuyết phục lòng thương, chập tối bà bế nó ra bãi rác nhặt được vài sợi bún mà người ta đổ nước lèo còn sót, thằng bé tèm mấy sợi xong thì im thin thít.

Trong túp lều đầy gió của người ăn mày nó cũng lớn lên như những đứa trẻ khác. Nó coi bà là mẹ. Người đàn bà thì không bao giờ một tiếng “con”. Nhưng từ khi lớn lên thằng bé chưa thấy mẹ nó nói một câu nào, có lẽ bà bị câm. Lầm chẫm biết đi thằng nhóc cầm bát đi theo người ăn xin, chưa bao giờ được một bữa ăn no hoàn hảo. Lúc bị đau bụng vì ăn phải thức ăn thiu, bà không cung nệm nó một lời mà chỉ xoa bụng cho nó ngủ.

Bà ốm nằm mấy ngày, thằng nhóc không đi xin mà cứ khóc rí rí bên cạnh. Ngày thứ năm thì mẹ kiệt quệ, bất ngờ nói:

- Con ạ! Mọi cái chết đều hơn hẳn chết đói! - Giờ nó mới biết bà không bị câm mà là tự câm.

Người đàn bà hụi hơi rồi tắt thở. Thằng bé mồ côi lần nữa. Giờ đi ăn xin một mình, bụng đường như quen với âm thanh ừng ực, quen với cái đói.

Đã hai ngày chưa được miếng nào, nó đi qua hàng quà đầu chợ, đứng ở một góc xa nhìn thềm thuồng những tô phở bốc khói nghi ngút. Nghĩ đến giây phút hạnh phúc được ăn bát phở nóng mà ứa nước mắt. Người ta có thể nghe thấy tiếng nuốt nước miếng ừng ực của nó, cái bụng réo lên không thỏa hiệp. Mụ bán phở cau có vì ánh nhìn của nó như xuyên thấu bát phở khách.

- Thằng kia đến đây bà cho!

Nó hớn hờ chạy đến, bát phở bốc khói nghi ngút lướt nhanh qua đầu.

- Đây, cho mày miếng chanh. Cút đi cho tao nhờ.

Bước chân thẳng bé đang dờ bồng khựng lại. Bà ấy cho nó một vỗ vỗ mông. Đành ôm bụng đói đi ra khỏi quán, bát phở nóng, miếng chanh ớt ám ảnh tâm trí.

...

Đêm ấy giông tố kéo đến, những cơn mưa rào dầm thũng những mảnh giấy dầu che túp lều, lốc và gió hất tung nóc ổ chuột lụp sụp, tài sản duy nhất người đàn bà ăn xin để lại cho nó. Thằng bé hoảng sợ, nó chạy, chạy mãi... tưởng chừng như cơn bão đang cuốn lấy thân thể nhỏ thó tung lên, ném thật xa, xa lắm. Khi tỉnh dậy nó thấy mình đang nằm tựa lưng vào một cánh cổng sắt to nặng trĩu, cánh cửa không đóng, một con mèo trắng muốt ngồi trên chiếc ghế đỏ, cổ thắt một chiếc nơ hồng xinh xắn, bên cạnh là đĩa đồ ăn ú hủ nào là Lạp xưởng, xúc xích nướng. Thằng bé chợt nhớ mình luôn không còn sức lực vì đói. Con mèo nhìn vị khách nhỏ trăn trăn, rồi lấy chân trước gãi gãi vào sợi xích buộc ở cổ nối dài ra phía sau chậu từng cảnh, bất chợt thằng ăn xin lao tới vỗ lấy khúc xúc xích nhét vội vào miệng. Con mèo hoảng nhảy vội ra chân ghế phía sau, mắt xanh lét nhìn nó. Thằng nhỏ vừa nhai trệu trạo rồi nhìn con vật sợ sệt, bỗng nhìn thấy trong khóe mắt con mèo ứa ra một hạt nước. Nó toan bước đến bên cạnh thì tiếng người đàn ông oang oang từ phía sau bụi từng cảnh, giọng hung hăng bước ra.

- Thằng chết dịch! Cút!

Thằng bé chưa kịp định thần thì tiếng chó sủa vang lên cùng tiếng kéo xích sắt loảng xoảng phía sau khiến nó giật bắn mình. Một con chó béc giê to hơn cả người nó nghe hàm răng nhọn hoắt, trắng nhớn nhăm nhe lao tới. Con chó sắp ngoạm gọn cái chân đen đúa thì bị giật ngược trở lại. Thằng nhóc tím mặt vì sợ bò vội ra mấy mét. Bà chủ của nó giương mắt nhìn lên, nhưng có vẻ đang nói với lão hàng xóm.

- Chó với má! Ăn no đừng mỡ cần lung tung!

Lão hàng xóm ôm con mèo dựa lưng vào cánh cổng, bàn tay thô cục vuốt vuốt lên mõ lông trắng muốt, nói băng quơ:

- Mày không ăn tao đồ xuống cổng vậy! Chứ để cho chó ăn thì phí.

Lão nói xong xập cánh cổng nặng trĩu đi thẳng vào trong. Bà hàng xóm cũng lúi xềnh xệch con chó biến vào nhà. Bỏ lại thằng bé ăn mày mặt ngơ ngẩn chả hiểu vì đói hay là ngạc nhiên.

Lui vào trong ngõ trước đây vốn dĩ chỉ có hai nhà ở, nay thêm một túp lều mới dựng tạm bằng giấy dầu. Bà Khang sống độc thân. Ông Ngọ có hai đứa con

một trai, một gái nhưng đều định cư bên Canada. Là hàng xóm nhưng ghen ghét nhau ra mặt, họ đổ kị từ đồ ăn của con chó, con mèo. Nhà mẹ Khang chẳng giàu có gì, nhưng chơi sang nên nuôi con chó béc dê, xích bằng dây xích to tướng ngoài cổng, mẹ thường ra chợ mua gan, phổi lợn về nấu, mỗi khi mang ra cho nó ăn đều cố ý nói rất lớn.

- Ăn đi. Chó ăn ngon hơn mèo đấy.

Thấy vậy, lão Ngô cũng đi mua một sợi xích nhỏ bằng inox sáng nhoáng về xích con mèo tam thể lại. Lão biến lông con mèo thành màu trắng muốt, dắt đi khắp phố rêu rao đó là giống mèo cảnh nhập từ Nhật Bản về. Mỗi lần cho mèo ăn lão Ngô đều đưa ra tận ngõ, đồ ăn đầy ắp vậy mà con vật vẫn chê, uể oải bước đến bên, hít hít cái mũi đo đỏ, kêu “meo” một tiếng nũng nịu rồi bỏ đi.

Hai ông bà hàng xóm mãi tính chuyện làm xấu mặt nhau nên không để ý đến sự xuất hiện của thằng bé ăn xin. Nó quyết định tá túc lại nơi này bởi trong bụng thầm nghĩ: *“Thế nào có bữa cũng kiếm được miếng cơm chó”*.

Không giống như nó nghĩ. Ngày ngày ba bữa sáng, trưa, chiều những đồ ăn sang nhất, ngon nhất của chó, mèo được hai gia chủ rồi hơi bung qua trước mặt nó. Mùi gan lợn nồng nồng quyến lẫn mùi mỡ cháy của lạp xưởng khiến thằng bé ăn xin mê mẩn, đến nỗi chân tay mỗi ngày một run lẩy bẩy, nhưng chưa bao giờ được bóc thí một miếng. Cơm chó thì nó không cướp được, chỉ rình trộm cơm mèo khi chủ nhân không để ý.

Con chó béc giê nhà bà Khang rất kị mùi của lão Ngô, mỗi khi đánh hơi thấy là nó lại sủa văng lên, điều đó làm lão căm giận vô cùng, nên đã xếp rất nhiều viên gạch vỡ ngoài ngõ, chỉ chờ có dịp trả đũa. Lão đã ngồi “nghiên cứu” hàng giờ, chỉ để giải mã cho một điều: *“Làm sao để ném trúng viên gạch vào mõm nó?”*. Nhưng mẹ lảng giềng cũng chẳng phải vừa, chưa bao giờ lão Ngô có cơ hội thực hành việc đó. đành chửi đồng một câu cho qua chuyện:

- Chủ nào chó này!

Mẹ Khang chạy ra nhìn lão bằng con mắt khinh miệt.

- Con mèo chết dịch!

Lời mẹ ấy thế mà thiêng. Hôm sau con mèo nhà lão Ngô lăn ra chết thật. Nằm chết ngay tại cổng mới nhục cho cái mặt lão. Tức nghẹn cổ nhưng chẳng làm gì được nên đành ngậm đắng ném xác vật cưng ra bãi rác thải. Chỉ thằng bé là khổ vì từ nay không được ăn cơm của con mèo, nó oán bà già kia vì tận mắt thấy mẹ ném miếng cá cho con vật ăn. Những ngày sau đó lão Ngô không ra khỏi

nhà nữa, ngồi hàng giờ nghĩ cách trả đũa câu nói độc của mẹ hàng xóm. Mất con mèo chỉ là chuyện nhỏ, mất cái sĩ diện mới là chuyện to.

Thằng bé ăn xin vẫn quanh quẩn ở cái ngõ đó. Con mèo đã chết nên chiến tranh giữa hai nhà hàng xóm chuyển sang đánh ngầm.

Mất con mèo, lão Ngô bắt đầu chú ý đến sự có mặt của thằng ăn xin. Nhiều lần xua đuổi nhưng thằng nhóc vẫn trơ trơ, thỉnh thoảng còn nhổ toẹt một bãi nước bọt ngay trước mặt lão. Lão giơ tay định cho nó một bạt tai nhưng khéo thật, mỗi khi định vung tay thì mẹ hàng xóm lại chường cái mặt ra ngay cổng. Lão chỉ còn biết từ từ hạ tay xuống, cũng nhổ toẹt một bãi nước bọt xuống đất, miệng lầm bầm: *“Thằng chết dịch, mày ở gần người ác rồi cũng chết không chỗ chôn!”*.

Mẹ Khang giận tím tái như thể bị xúc phạm, ném xoảng tô cơm chó xuống đất, vẫn cái câu nói cửa miệng:

- Ăn đi, cơm chó ngon hơn cơm ăn mày đấy!

Thằng nhóc vồ lấy miếng gan lợn cất vào túi, bóc vội cơm vãi dính đất nhét đầy miệng. Nó bị nghẹn, đứng lên cho xuôi cơm lại ngồi xuống ăn tiếp không để sót hạt nào. Khi hai người đã khuất vào nhà mỗi người, đứa bé lủi thủi đi về “cái ổ” lụp xụp dưới chân tường ngôi nhà cao sừng sững.

Lão Ngô thấy lần này quá mất mặt, quyết phải hành động ngay không chần trừ. Lão ra chợ mua một khúc thịt thăn thật tươi, mang về luộc chín tới, mùi thơm ngọt của thịt khiến lão cũng phải chảy nước miếng, hướng chỉ là chó. Lần này trôi được cục tức trong họng, không đáng gì so với mất cái danh dự của lão. Lão tẩm bả vào miếng thịt chờ đến tối thực hiện kế hoạch, miệng nở một nụ cười toại nguyện.

Nó bắt đầu biết sợ cái đói. Thân thể mềm nhũn, uể oải, chân tay bủn rủn nên cố phải đi, may thì kiếm được cái gì ăn. Trời đã tối, lang thang ra bãi rác chợ, bới được một miếng xương ninh phở người ta nhặt còn sót, thằng bé nhẩn ngầu nghiêng nhưng không nát được miếng xương lợn, nó lấy đá đập miếng xương bắt chước con chó nhà mẹ Khang thường hay cắn nát miếng xương để mút lấy chất tủy bùi bùi bên trong, hết cơn thèm lại tưởng tượng đến mùi vị bát phở nóng đang bốc khói. Nó sực nhớ đến miếng chanh trong túi mẹ hàng phở cho, miếng chanh lâu ngày đã héo quắt, bóp mạnh mà chỉ chảy ra được một ít nước, nó đưa ngón tay khê chạm vào đầu lưỡi đắng ngắt.

Trên người chỉ mặc một manh áo rách mẹ nó để lại, cả thân hình gầy gò của nó gồng lên run bần bật với cái lạnh phát ra từ bên trong cơ thể. Bước không nổi đành ngồi bịch xuống dưới chân tường, mùi thức ăn thơm nức trong bếp bay ra khiến hàm răng lạnh tứa mồ hôi. Con chó trong nhà xông ra lao rầm rầm vào cổng như xua đuổi không cho nó được hít thở mùi vị đó, con vật to đến nỗi nếu không có cửa cổng thì nó đã bị nuốt chửng.

Lão Ngo ở bên ngõ quan sát rất kỹ, mẹ Khang đang lúi cúi trong bếp mà con chó thì cứ lòng lộn ngoài ngõ. Lão mừng thầm đây là cơ hội tốt, lão quăng miếng thịt qua tường, miếng thịt quá đà đập rầm vào cánh cửa cổng, thằng bé giật mình nhìn thấy con chó đang xông tới, trong ánh điện lò mờ hắt ra từ trong nhà nó nhận ra đó thật sự là miếng thịt to đang nằm sát chân cổng. Nhanh như chớp thằng bé chớp tay theo. Con chó đã kịp lao đến đón gọn lỏn bàn tay bé nhỏ, nó hét lên một tiếng thất thanh rồi buông miếng thịt xuống đất. Con chó béc dề xé nát tay áo nó, ngoạm sâu vào đến tận xương. Cổ vùng vẫy giằng bàn tay mình ra khỏi nanh nhọn. Con chó đã cướp được miếng thịt bên trong cổng, ngấu nghiến rồi nuốt chửng.

Thằng bé ăn mảy ôm cánh tay ứa máu thần thờ hồi lâu, nó vẫn không tin vào mắt mình rằng con chó đã đón gọn miếng thịt. Con vật bỗng tru lên những tiếng thảm thiết, chỉ trong giây lát ngã vật ra, mồm trào bọt, giãy giụa vài con rồi tắt ngấm.

Thằng bé dựa đầu vào bức tường hoen ố, nó không kinh ngạc mà chỉ đưa ánh mắt mệt mỏi đầy trách móc nhìn cái xác bất động của con vật bên trong cánh cổng. Nó rất đói, xung quanh, trước mặt một màu xám xám, vô vàn những chùm hoa nở bung ra thành những tia chớp lóa mắt. Nỗi sợ mơ hồ xa xa tiến lại gần, tiếng người đàn bà ăn xin thì thào bên tai: *“Con ạ, mọi cái chết đều hơn hẳn chết đói!”*.

Mục lục

I. Lời cảm ơn

II. Bài thuyết trình

III. Tác phẩm:

1. Nghách lự
2. Người thứ ba
3. Hạnh phúc chia đôi
4. Cái chết

Phụ lục 1

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

BẢN NHẬN XÉT TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP

Họ và tên sinh viên: Lê Thị Dung

Khóa X (2007-2011)

Họ và tên người nhận xét:.....

NỘI DUNG NHẬN XÉT

(Không nhận cho điểm vào bản nhận xét)

[illegible]

Phụ lục 2

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

BIÊN BẢN TỔNG HỢP ĐIỂM TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP KHÓA X (2007-2011)

STT	HỌ VÀ TÊN SINH VIÊN	GK1	GK2	GK3	GHI CHÚ

Hà Nội, ngày....tháng....năm 2011

Thư ký 1 (ký)

Thư ký 2 (ký)

Trưởng khoa (ký)

Phụ lục 3

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI KHOA SÁNG TÁC-LÝ LUẬN & PHÊ BÌNH VĂN HỌC

PHIẾU CHẤM ĐIỂM TÁC PHẨM TỐT NGHIỆP KHÓA X (2007 - 2011)

Họ và tên người chấm:.....

Họ và tên sinh viên:.....

Điểm tác phẩm (tối đa 8):.....

Điểm thuyết trình (tối đa 2 điểm,nếu sinh viên không nói mà chỉ đọc bài viết đã chuẩn bị từ trước sẽ bị trừ 1 điểm).....

Tổng bảng điểm (tối đa 10 điểm).....

Hà Nội, ngày....tháng....năm 2011

Người chấm (ký)